

مالیات بر ارزش افزوده در گرداب بی ثباتی

پرداخت کند. در مرحله بعد وقتی کالا تولید شد، دولت در هر سه ماه اقدام به دریافت حق خود می کند با اینکه تولیدکننده ممکن است چک ۶ ماهه گرفته و یا کالای ارسال شده آن در ماههای آینده به هر علتی از سوی خریدار مرجوع شود، بنابراین وقتی در عمل فروش انجام نشده و پولی به جیب واحد تولیدی نیامده است، چگونه باید مالیات بپردازد.

موضوع دیگر این که وقتی کسی قانونی کار می کند و مجبور است فاکتور صادر کند و مالیات دولت را منظور کند، قیمت کالای آن با کسی که فاکتور صادر نمی کند، یکی نیست و قیمت پایین تر می تواند بازار فروش را غصب کند، بنابراین باز هم کسی که قانونی کار می کند متحمل ضرر و زیان می شود.

یا به فرض دریافت مالیات بر ارزش افزوده را سه مرحله ای تعریف کرده اند که مرحله اول آن از بالای ۳۰۰ میلیون تومان شروع می شود، بعد ۱۰۰ تا ۲۰۰ میلیون و در آخر زیر ۱۰۰ میلیون. همین تقسیم بندی باعث گردیده تا عده ای برای فرار از پرداخت مالیات درآمدهای خود را در چند رشته کاری تقسیم کنند تا شامل مالیات مذکور نشوند. موضوعی که صنعت گران پیشنهاد می کنند این است که اگر مالیات بر مصرف تعریف شود و حلقه آخر با کسب ۳ درصد مالیات از خریدار دریافت شود کنترل و دریافت مالیات امکان پذیر است و در مراحل بعدی می توان به شاهراه های پنهان بازار و تجارت دست پیدا کرد.

در هر صورت اکنون فرصتی پدید آمده تا سازمان امور مالیات و دیگر ارگان های دولتی و تشکل صنفی و صنعتی با تبادل نظر، آموزش و اصلاح امور مربوطه و همفکری با لیدرهای جریان های صنفی و اقتصادی، زمینه بازسازی و اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده عملی کنند.

پرواضح است کسانی که کار آنها ریشه در منافع نامشروع و غیرقانونی دارد و به پشتوانه، ده ها بندر غیرقانونی و قدرت مافیای خود، از پرداخت مالیات سرباز می زنند، چاره ای جز گل آلود کردن آب و مانع تراشی در به وجود آوردن سیستم مالیاتی مناسب نداشته و نخواهند داشت.

کسانی که به تفکر صنعتی اعتقاد دارند، لحظه ای تردید به خود راه نمی دهند که مالیات حقی است که واحد تولیدی متعهد به پرداخت آن است تا در پرتو آن دولت ها بتوانند امکانات ارائه خدمات بهتر را برای عموم جامعه به وجود آورند، در دهه های گذشته همچنان که بسط و گسترش تفکر تجاری در ساختار اقتصاد ایران سرعت گرفته است و از سوی دیگر واحدهای تولیدی را هر روز با شرایط سخت تری روبه رو کرده اند، فرهنگ فرار از مالیات رشد بیشتری به خود گرفته است. در چند سال گذشته شاهد بودید که وقتی قرار بر دریافت مالیات از صنف پلافروشان بازار شده، همه آنها راه اعتراض و اعتصاب را در پیش گرفتند و در آخر حاضر نشدند حتی ۸۰ هزار تومان مالیات پرداخت کنند، این موضوع در حالی اتفاق افتاد که در همان موقع واحدهای صنایع پایین دستی ۲۴۰ تا ۲۸۰ هزار تومان مالیات پرداخت می کردند. نادرست نیست که نتیجه بگیریم عده قابل توجه ای از کسانی که دستی در تجارت دارند در همه حال به فکر راه های فرار از مالیات بوده و هستند ولی در سویی دیگر بسیاری از تولیدکنندگان که در همه حال راه قانونی پرداخت مالیات را برگزیده اند، در بدترین شرایط با جریمه های ظالمانه، قوانین ناقص و کمرشکن مجبور به پرداخت خسارات غیرقابل جبرانی شده اند. نگاهی کوتاه به کارنامه مالیاتی سالیان گذشته چه قبل از قانون تجمیع عوارض و یا با اجرای مالیات بر ارزش افزوده موید آشفته بازاری است که امروز شاهد آن هستیم در خبرها آمده بود که بخش هایی از بازارهای اصفهان، شیراز، یزد و تهران تعطیل شد.

تعطیلی این مراکز تجاری بی تردید با سازماندهی و هدایت افراد خاص صورت گرفته است. حمایت بدنه پایین بازار از اعتصاب بر می گردد به شرایط اجتماعی و اقتصادی کشور که امروز شاهد آن هستیم.

ولی به حرکت در آوردن این صنف و برخورد های خشونت آمیز از طرف جریانی که تعطیلی بازار را هدایت می کرد، حاکی از اراده خشنی است که رهبران این جریان به پشتوانه، وابستگی به نهادهای قدرت با اعتماد به نفس دستور در هم ریختن اموال کسبه اعتصاب شکن را صادر کرده بودند.

جالب است بدانید وقتی در سبزه میدان مغازه یک لوستر فروشی مورد تعرض قرار گرفت. افراد مهاجم بومی آن محله نبودند و از سوی کسبه شناسایی نشدند این نوع سازمان دهی حکایت از آن دارد که سازمان گران تعطیلی بازار افراد معمولی کوچه و خیابان نیستند بلکه کسانی هستند که به روش های امنیتی کاملاً تسلط دارند.

از سویی دیگر، با نزدیک شدن زمان انتخابات، خط و ربطها پررنگ تر می شود و جناح های وابسته به کانون های قدرت به تقابل و تعرض بیشتر رقبت پیدا می کنند، بنابراین هدایت و شدت این نوع تنش ها را می توان تا حدی به این گونه جریان ها نسبت داد. اما از نگاه صنعت گران مسایل و مشکلات قانون مالیات بر ارزش افزوده ۲ سال پیش با جمع آوری طومار و نشان دادن ضعف های اجرایی در این قانون به دولت ارائه شد. متأسفانه مسئولان دولتی از کنار این تظلم خواهی به سادگی گذشتند و پرداخت تاوان امروز را در تنش های اجتماعی نادیده گرفتند. امروز نیز جدا از به حق بودن مالیات، جا دارد به ضعف های موجود نیز اشاره کرد. صنعت گران اعتقاد دارند: «این قانون باید به صورت مرحله ای اجرا شود.»

در قانون مالیات بر ارزش افزوده به روابط و مناسبات روند تولید کالا و فروش آن توجه نشده است. یک تولیدکننده مجبور است، مواد اولیه را تهیه کند بنابراین در همان نقطه اول که هنوز تولیدی صورت نگرفته است باید ۳ درصد مالیات